

Lag

om ändring av lagen om beslutsfattande om lämnande av och begäran om internationellt bistånd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om beslutsfattande om lämnande av och begäran om internationellt bistånd (418/2017) 5 § 4 mom., och
ändras lagens rubrik, 1—4 § och 5 § 1—3 mom. som följer:

Lag

om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på beslutsfattande om lämnande av internationellt bistånd till en annan stat, till Europeiska unionen eller till en internationell organisation och begäran om internationellt bistånd av dessa samt på samverkan med en annan stat, Europeiska unionen eller en internationell organisation inom eller utanför Finlands territorium liksom även annan internationell verksamhet utanför Finlands territorium när den utgår från Finlands egna behov, med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta nationernas stadga (FördrS 1/1956) och av andra folkrättsliga regler, i fråga om bistånd eller verksamhet

- 1) som grundar sig på artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- 2) som grundar sig på artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen,
- 3) som inbegriper betydande militära resurser,
- 4) som kan inbegripa användning av militära maktmedel,
- 5) som är betydelsefullt i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende, eller
- 6) som är vittsyftande och principiellt viktigt.

Bestämmelser om annat beslutsfattande än det som avses i 1 mom. utfärdas särskilt.

2 §

Beslutsfattande

Beslut om att lämna eller begära bistånd eller om att delta i samverkan eller i annan internationell verksamhet fattas vid statsrådets allmänna sammanträde efter föredragning från ministeriet i fråga. Om lämnandet av eller begäran om bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet är en internationell fråga som är betydelsefull i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende, fattas beslutet till denna del av republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande. Bestämmelser om statsrådets behörighet att bereda beslut som

fattas i Europeiska unionen och att besluta om Finlands åtgärder med avseende på besluten finns i grundlagen.

Före det beslut som avses i 1 mom., efter att ärendet förberedelsevis har behandlats av republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott vid ett gemensamt sammanträde eller av EU-ministerutskottet, kan ministeriet i fråga vidta förberedande åtgärder och beredskapsåtgärder för att lämna eller ta emot bistånd eller delta i samverkan eller annan internationell verksamhet.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också på väsentliga ändringar av ett beslut om lämnande av eller begäran om bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet.

Försvarsmakten får inte åläggas att lämna bistånd eller delta i verksamhet enligt 1 § utan det förfarande som föreskrivs i 1—3 mom., om inte något annat följer av den behörighet som Försvarsmaktens överbefälhavare har.

3 §

Riksdagens deltagande i beslutsfattandet

Innan ett beslut enligt 2 § fattas ska statsrådet höra riksdagens utrikesutskott, om biståndet eller verksamheten kan innebära användning av militära maktmedel. Om beslutet gäller en särskilt krävande situation, ska statsrådet höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse i saken innan beslut fattas.

4 §

Förfarande i brådskande ärenden

Om det inte är möjligt att fatta ett beslut som avses i 2 § och som gäller bistånd eller verksamhet enligt 1 § 1 mom. 1—3 punkten tillräckligt snabbt i exceptionellt brådskande och allvarliga situationer, kan ministeriet i fråga fatta beslut om bistånd eller verksamhet.

Statsrådet och republikens president ska utan dröjsmål underrättas om ministeriets beslut som avses i 1 mom. Beslut om huruvida biståndet eller verksamheten ska fortsätta och upphöra ska fattas med iakttagande av förfarandet enligt 2 §.

Försvarsmakten får inte åläggas att lämna bistånd eller delta i verksamhet enligt denna paragraf utan det beslutsförfarande som föreskrivs i 1 och 2 mom., om inte något annat följer av den behörighet som Försvarsmaktens överbefälhavare har.

5 §

Förfarande i brådskande situationer som kräver militära maktmedel

Om ett beslut som inbegriper militära maktmedel och som avses i 2 § inte kan fattas tillräckligt snabbt, kan beslut fattas i ett förfarande enligt denna paragraf i sådana exceptionellt brådskande och allvarliga situationer där det på basis av information om situationen är befogat att anta att ett brådskande förfarande är nödvändigt för att avvärja en fara som allvarligt äventyrar människors liv eller hälsa eller rikets säkerhet eller i situationer med jämförbara konsekvenser, och det inte finns något lindrigare sätt att avvärja faran. Då ska beslutet fattas av statsrådets allmänna sammanträde eller republikens president på det sätt som föreskrivs i 2 § 1 mom.

Statsrådet ska lämna en utredning i ärendet till riksdagens utrikesutskott innan ett beslut enligt 1 mom. fattas. Efter det att beslutet fattats ska ärendet omedelbart föreläggas riksdagen. Beslut om huruvida biståndet eller verksamheten ska fortsätta och upphöra ska då fattas med iakttagande av förfarandet enligt 2 och 3 §.

Försvarsmakten får inte åläggas att lämna bistånd eller delta i verksamhet enligt denna paragraf utan det beslutsförfarande som föreskrivs i 1 och 2 mom., om inte något annat följer av den behörighet som Försvarsmaktens överbefälhavare har.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

Helsingfors den 29 december 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Utrikesminister Pekka Haavisto